

Mokykla, kur žaidžiama skaičiais

UAB MENAR
Tel. +370 620 69553
www.menar.lt

Lietuvoje daug ankstyvojo lavinimo studijų, kurios moko muzikos, šokio ar piešimo. Deja, mokyklėlės, kuri nuo mažų dienų ugdytų vaiko analitinį protą ir atmintį, iki šiol nebuvo.

Sausio pabaigoje Lietuvoje atsidaro pirmoji tokio pobūdžio mokykla MENAR MENTAL ARITHMETIC. Tai tarptautinė vaikų intelekto lavinimo mokyklėlė, kurioje 4-12 m. vaikai smagių ir įdomių užsiėmimų metu mokomi ypatingos skaičiavimo mintinai technikos pagal programą, kilusią iš Azijos šalių ir jau daugiau nei 30 metų taktomą visame pasaulyje. Mokydamiesi skaičiuoti mintinai, vaikai išlavina daug kitų gyvenime labai svarbių savybių – mokėjimą sukaupti dėmesį, greitai orientuotis ir reaguoti į situaciją, lavina atmintį.

KAIP ATKELIAVO ŠI METODIKA

Lietuviškosios mokyklėlės steigėja Vaida Zibalytė pati yra mama, augina sūnelį. Iki motinystės atostogų ji dirbo finansų srityje Lietuvoje, o vyras – Belgijoje. Išėjus motinystės atostogų, atsirado daugiau galimybių pakeliauti, ne kartą visa šeima svečiavosi Turkijoje.

„Kartą besisvečiuojant Turkijoje, mano dėmesį patraukė dvi sesutės turkės – 7 ir 9 metų. Jos susidomėjusios stumdė nematytus medinius skaitliukus. Buvo matyti, kad mergytėms tai labai įdomu. Užkalbinau ir paklausiau, kuo jos užsiėmusios. Mergaitės papasakojo, kad abi lanko min-

tino skaičiavimo mokyklą. Man liepė pasakyti kokius nors skaičius, kad galėtų pademonstruoti, kaip moka skaičiuoti. Pasakiau, kas pirmiausia šovė į galvą: $7+8$. Jos nusijuokė, kad tai joms per lengva, nes dabar jos mokosi jau triženklus skaičius. Išsitraukiau mobilųjį telefoną su kalkuliatoriumi, kad patikrinčiau jų atsakymus. Apstulbau – jie buvo teisingi. Panorau pakalbėti su mergaičių tėvais apie man negirdėtą mintino skaičiavimo metodą“, – pasakoja Vaida Zibalytė.

Ši metodika paremta originaliu Abacus, mums daugiau pažįstamu kaip skaitliukai su mediniais kamuoliukais, naudojimu. Šis skaičiavimo įrankis kilęs iš Azijos prieš daugiau nei 3000 metų. Prieš Abacus atsiradimą vienintelė skaičiavimo priemonė buvo skaičiavimas pirštais. Kai kuriose Azijos šalyse skaičiavimas Abacus yra įtrauktas į mokyklų mokymo metodiką. O Azijoje esančių MENTAL ARITHMETIC mokyklų pirmtakai skaičiavimą Abacus išstobulino sukurdami metodiką, mokačią kartu skaičiuoti ne tik su skaitliukais, bet ir mintinai.

„Visą gyvenimą mėgau matematiką ir skaičius, pagalbą, jog norėčiau, kad mano

vaikas nuo mažens irgi lavintų gebėjimą skaičiuoti. Grįžusi į Lietuvą ėmiau ieškoti mintino skaičiavimo mokyklėlės, ir labai nustebau internete neradusi nė vienos. Teko pradėti domėtis, kaip būtų galima įkurti tokią mokyklą Lietuvoje“, – sako Vaida.

Susipažinusi su didžiosiomis pasaulio MENTAL ARITHMETIC mokyklomis, išsinagrinėjusi jų sąlygas, darbo specifiką, teikiamą pagalbą, pabendravusi su skirtingų mokyklų darbuotojais, Vaida nusprendė atstovauti MENAR MENTAL ARITHMETIC mokyklai, įkurtai Turkijoje. Šios mokyklos steigėjas – akademikas, universiteto dėstytojas Halit Sen – su šia metodika susipažino keliaudamas po Tolimuosius Rytus. Vėliau studijavo metodiką CMA Institute (vienas iš MENTAL ARITHMETIC metodikos pradininkų) ir gavo mokytojo sertifikatą, kurį turėdamas 2008 m. Turkijoje atidarė pirmąjį MENAR centrą. Halit Sen metodiką dar labiau patobulino ir pritaikė Europos vaikams – mokymo programa yra žaisminga, įdomi, su animacija, įvairiomis rungtimis. Turkijoje mintino skaičiavimo moky-

klos tapo labai populiarios. Šiuo metu ten veikia per 250 tokių mokyklų, mintinai jau išmoko skaičiuoti daugiau kaip 10 000 vaikų.

TYRIMAI APIE MINTINĄ SKAIČIAVIMĄ

Kadangi visame pasaulyje mintino skaičiavimo mokyklos populiarios jau apie 30 metų, buvo atlikta daug tyrimų, kurių nauda jos duoda. Viename iš tyrimų buvo atrinkta vidutinio intelekto vaikų grupė, kurių pusė mokėsi skaičiuoti pagal minėtą metodiką, kita pusė – ne. Po dvejus metus trukusių mokymų buvo pakartoti testai vaikų intelekto koeficientui nustatyti. Rezultatai parodė, kad vaikų, lavinusių skaičiavimo Abacus ir mintino skaičiavimo įgūdžius, intelekto koeficientas buvo 7,11 punkto didesnis nei pagal metodiką nesimokiusių vaikų.

Kitas tyrimas buvo atliktas su suaugusiais žmonėmis. Magnetinio rezonanso tyrimas parodė, kaip veikia suaugusio

žmogaus smegenų pusrutuliai atliekant skaičiavimus mintinai. Tų žmonių, kurie skaičiavimo mums įprastu būdu – veikė tik kairysis smegenų pusrutulys, o tų, kurie buvo įvaldę skaičiavimo Abacus įgūdžius – veikė abu smegenų pusrutuliai, didesnė smegenų dalis buvo aktyvi.

Smegenų treniruotės skaičiais duoda didžiausią efektą, kai pradėdamas lavinti mažas vaikas. Vaikas nuo 4 iki 12 m. yra labai imlus naujai informacijai, tačiau visame pasaulyje labai populiarūs ir suaugusiųjų mokyklos, kuriose jie treniruojama atmintį ir mokosi skaičiuoti mintinai. Azijos šalyse ypač populiarūs tokios mokyklos tarp senjorų – tyrimai rodo, kad tokia veikla nutolina Alzheimerio ligą, senatvinę silpnaprotystę ir kitus su amžiumi susijusius negalavimus.

MOKYTOJOS MOKESI TURKIJOJE

Nutarusi steigti mintino mokymo mokyklą Lietuvoje, Vai-

da Zibalytė įsigijo Turkijoje veikiančios mokyklos MENAR MENTAL ARITHMETIC franšizę. O tada liko įrengti klases, susirasti mokytoją, įsisavinti metodiką ir gauti sertifikatą. „Visą mėnesį rinkomės tinkamiausią kandidatę, kuri turėtų patirties dirbti su vaikais, mokėtų anglų kalbą, nebijotų rizikuoti ir norėtų gilintis į naują metodą. Paskui abi su ja išvykome į Turkiją mokytis ir gauti sertifikatą, kad galime mokyti vaikus. Nors gyvenome prie jūros, taip nė kartą jos ir nepamatėme – mokslai trukdavo nuo ankstaus ryto iki vėlaus vakaro, o po namų darbų miegui likdavo vos kelios valandos. Paskui turėjome vesti pamokas mokyklos vaikams ir tik sėkmingai pasirodžiusieji gavo sertifikatus. Mes abi juos gavome, nors tikrai ne visiems mokytojams tai pavyksta iš pirmo karto“, – sako Vaida Zibalytė.

Joms buvo labai įdomu stebėti, kaip, naudojantis šia metodika, galima sudominti,

įtraukti mažamečius vaikus. Mokytis mintinai skaičiuoti gali visi vaikai, nepriklausomai nuo to, ar jie meniškos prigimties, ar „tiksluikai“. Pamokos nėra sausos – pavyzdžiui, vaikai stebi animacinį filmuką, kuris kas kurį laiką sustabdomas ir su vaikais diskutuojama, kas bus toliau, kaip vaikas pasielgtų personažo vietoje – taip skatinami vaikų verbaliniai įgūdžiai. Vėliau tikrinamas vaikų pastabumas, pateikiant klausimus apie matytą filmuką – kiek palmė turėjo lapų, kiek langų buvo rodytame name, kokios spalvos buvo berniuko marškinėliai. Kai kurie animaciniai kadrai rodomi tik kelias sekundes, tačiau vaikai, naudodamiesi fotografine atmintimi, sugeba atsakyti į mokytojos klausimus. Tokios savybės gyvenime žmogui paskui labai praverčia – moksleiviams lengviau įsiminti istorijos datas, chemijos formules ar kitą mokomąją medžiagą.

Pradėję mokytis MENAR MENTAL ARITHMETIC mokykloje vaikai gali prisijungti prie internetinio šios mokyklos puslapio. Tada jau tėveliams belieka nustatyti laiko limitą, kiek vaikas galės sėdėti prie kompiuterio, nes puslapis tiesiog įtraukia. Jame daugybė matematinių ir atmintį lavinančių žaidimų, skirtų visoms amžiaus grupėms – nuo dėlionių patiems mažiausiems iki komandinių žaidimų su viso pasaulio vaikais, kur į aukštesnį lygį gali pereiti teisingai skaičiuodamas. „Aš pati retkarčiais prisėdu papramogauti ir paskaičiuoti – tai taip azartiška, kad vos galiu atsitraukti“, – sako lietuviškosios mokyklėlės įkūrėja.

MATEMATIKOS MOKYTIS SUNKU?

Kartais skeptikams atrodo, kad jei vaikas eis į būrelį, kur mokomasi skaičiuoti – jam bus labai sunku ir neįdomu. Bet koks dalykas gali būti įdomus, jei suge-

bi vaiką sudominti. Mintino skaičiavimo mokyklos vadovė rodo klases, kuriose vaikai mokysis. Tai ne vien suolai ir lenta – tai ir naujausios technologijos, modernūs vadovėliai, filmukai, muzika, konkursai ir varžybos. O patiems mažiausiems skirtas žaidimų kambarys, kad per pertraukėles galėtų paišdykauti, pažaisiti. Apskritai pats mokymosi procesas pateikiamas kaip žaidimas.

Programos pradžioje vaikai išmoksta naudotis Abacus skaitliukais aritmetinėms uždudoms (sudėtis, atimtis, daugyba ir dalyba) atlikti. Šiuo etapu aktyviai veikia tiek kairysis, tiek dešinysis smegenų pusrutuliai, lavinami lytėjimo, regėjimo ir girdėjimo pojūčiai. Vaikai išmoksta susieti informaciją, gautą vienu metu visais šiais pojūčiais. Vėliau vaikai tobulina skaičiavimo įgūdžius, tačiau jau nebenaudodami Abacus skaitliukų, o įsivaizduodami juos mintyse. Atlikdami skaičiavimus, vaikai judina pirštukais taip, lyg rankose turėtų Abacus skaitliukus. Šioje stadijoje išlavinami ypatingi skaičiavimo mintinai įgūdžiai.

MENAR programą sudaro 10 lygių, trunkančių 240 akademinių valandų. Vieno lygio

trukmė – 24 akademines valandas. Vaikams nuo 4 iki 6 metų papildomai dėstomas paruošiamasis lygis, kurio metu jie susipažįsta su skaičiais, išmoksta juos užrašyti. Užsiėmimai vyksta vieną arba du kartus per savaitę – iš viso 3 akademines valandas. Kiekvienas lygis turi atskirą, detalai sudarytą mokymo metodiką ir yra išdėstomas per 2 mėnesius. Kiekviename lygyje pasiekiami vis geresni matematiniai ir skaičiavimo mintinai įgūdžiai.

Vis dėlto MENAR mokykla – tai ne vien aritmetika. Greitas ir tikslus skaičiavimas mintinai – tai programos metu išlavintų ypatingų gabumų rezultatas.

Gabumai, kurie lavinami MENAR programos metu

- Išlavinti kairysis ir dešinysis smegenų pusrutuliai.
- Greitas ir tikslus skaičiavimas mintinai.
- Sustiprėjęs dėmesys ir susikaupimas.
- Pagerėjusi atmintis, išlavinti fotografinės atminties įgūdžiai.
- Pastabumas, reakcija.
- Išvystytas loginis, analitinis mąstymas.
- Išlavinti verbaliniai įgūdžiai;
- Kūrybiškumas, gebėjimas vizualizuoti.
- Besimokant visų šių dalykų, padidėja vaikų pasitikėjimas savimi, dėl išvystytų įgūdžių jiems lengviau mokytis mokykloje. Tam, kad vaikas galėtų pradėti mokytis MENAR mokykloje, jis turi pažinoti skaičius nuo 0 iki 9, suvokti jų reikšmę bei sugebėti juos užrašyti. Darželinukų mokymosi pajėgumai yra didžiausi. Vaikai labai smalsūs, naujų dalykų pažinimas jiems teikia didžiulį pasitenkinimą. Tai pats tinkamiausias metas išnaudoti vaikų smegenų potencialą, kai vaikai be didelių pastangų gali pademonstruoti stulbinamus mokymosi rezultatus.

„MENAR mokykla vaikams suteikia daugeliui nepasiekiamus gabumus ir išsilavinimo išskirtinumą, kurio negauna kiti vaikai. Išlavinti prigimtiniai gebėjimai – tai vienas nuostabiausių dalykų, kuriuos galime suteikti savo vaikams šiame nuolat kintančiame konkurenciniame pasaulyje“, – sako sertifikuota šios technikos mokytoja Vaida Zibalytė.